

THIRD INTERNATIONAL STUDENT CAMP ON ODONATOLOGY

Zo was de welluidende naam van het dit jaar, in Giethoorn, gehouden libellenstudiekamp, waarvan de aankondigingen dermate laat de deur uit gingen dat slechts weinigen nog tijd vrij hadden om dit kamp te bezoeken. De vaste kern van het kamp bestond uit ongeveer 10 personen. Daarnaast zijn er nog 15 personen geweest die enkele dagen langs kwamen.

Voor dit kamp was gekozen voor een onderzoek aan één enkele libellensoort, te weten *Aeshna viridis*. Deze soort is gebonden aan krabbescheer, waarin de eitjes worden gelegd. Aangezien krabbescheer de laatste jaren duidelijk in voorkomen

achteruit is gegaan, licht het voor de hand dat ook *Aeshna viridis* bedreigd is. Om deze soort te beschermen wilden we meer onderzoek doen aan de specifieke eisen van *Aeshna viridis* ten aanzien van de gebruikte krabbescheervegetaties. Met deze gegevens kan men beter bepalen welke krabbescheervegetaties belangrijk zijn voor *Aeshna viridis*, en dus ook welke vegetaties beschermd zouden moeten worden. Zo hopen we tot een aantal adviezen te komen ten aanzien van natuurbehoud en natuurbeheer.

De vraag waar wij in geïnteresseerd waren was wat nu eigenlijk een krabbescheerveld geschikt maakt voor

de groene glazenmaker. Hiertoe zijn voorafgaand aan het kamp een aantal onderzoeksvragen opgesteld, betreffende de oecologische niche van *Aeshna viridis*. Deze vragen gingen onder anderen in op de chemische gesteldheid van het water, de overnachtingsplaatsen van *Aeshna viridis*., het dagritme van deze soort, enzovoorts.

Gewapend met deze plannen ging het kamp van start. De eerste deelnemers kwamen gewapend met winterjassen in Giethoorn aan; en dat was niet ten onrechte want de gemiddelde dagtemperatuur gedurende het kamp bleef beneden de 15 °C. Mede door deze klimatologische omstandigheden hebben wij ons tien dagen lang tevreden moeten stellen met exact nul imago's van *Aeshna viridis*. Gelukkig was het merendeel van het geplande onderzoek gericht op de larven van de groene glazenmaker, en zo werd het kamp gevuld met het nemen van watermonsters, het vangen en tellen van larven en het nemen van de maat van een groot

aantal krabbescheerplanten. Dat dit niet helemaal was wat men zich had voorgesteld bij een libellenkamp realiseerden wij ons pas later. Gelukkig was de invloed hiervan op de sfeer tijdens het kamp van tijdelijke aard en werd het kamp, ondanks de vrijwel libelloze omstandigheden, toch een succes.

De resultaten van het onderzoek zijn nog (lang) niet uitgewerkt en zullen waarschijnlijk tijdens de volgende libellenstudiedag gepresenteerd worden. Wat wel al duidelijk is, is dat een libellenkamp zonder voldoende activiteit van volwassen libellen eigenlijk niet geslaagd is; bovendien is het niet raadzaam om een heel kamp aan slechts één soort te wijden. Een volgend libellenkamp zal dan ook in zonniger oorden, of in ieder geval onder zonniger omstandigheden georganiseerd moeten worden om echt te slagen.

Rienk Geene, Roomtuintjes 91,
1093 SV Amsterdam